C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.21rji-94/25 Judecătoria Soroca, sediul Central
1-24128651-03-21rji-20012025 Judecător Dinu Brașoveanu

D E C I Z I E
În numele Legii

27 martie 2025 mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord
În componența sa:
Președintele ședinței: Ghenadie Liulca
Judecătorii: Aurelia Andronache, Ludmila Iarmaliuc

a judecat în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul avocatului Vladimir Spoială în interesele condamnatului Pîcălău Ion declarat împotriva încheierii Judecătoriei Soroca sediul Central din 12 decembrie 2024, prin care s-a respins cererea avocatului Vladimir Spoială în interesele condamnatului Pîcălău Ion privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în temeiul art. 92 Cod penal,

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele recursului, materialele cauzei, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă:

La data de 11 noiembrie 2024, în adresa Judecătoriei Soroca, sediul Central, a parvenit spre examinare cererea avocatului Vladimir Spoială în interesele condamnatului Pîcălău Ion, privind examinarea posibilității înlocuirii părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în temeiul art. 92 Cod penal, întrucât consideră posibilă corectarea acestuia fără executarea deplină a pedepsei.

În motivarea cererii avocatul a invocat că, Pîcălău Ion a ispășit partea pedepsei conform legislației în vigoare, fracțiune necesară în speța respectivă. Pe parcursul executării pedepsei condamnatul nu a fost sancționat disciplinar, însă, administrația a refuzat pe motiv că condamnatul este caracterizat negativ și nu a realizat programul planificat. Consideră că concluzia dată este neîntemeiată și nu

poate servi ca refuz de a aplica prevederile art. 92 Cod penal. La fel consideră că, administrația penitenciarului nu a prezentat argumente care ar susține poziția că, înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu una mai blândă în prezent, este prematură sau contrară scopului pedepsei penale, nefiind stabilite careva impedimente legale, pentru înlocuirea părții neexecutate cu o pedeapsă mai blândă.

Suplimentar a mai indicat că condamnatul nu a fost sancționat, nu are încălcări; are un comportament exemplar și atitudine onestă, fapt ce confirmă că ultimul a conștientizat faptele comise; și-a corectat conduita, pășind ferm pe calea corijării și reeducării; nu este periculos pentru societate, fiind posibilă corectarea și adaptarea socială în condiții de libertate; are domiciliu permanent și îi este asigurat loc de muncă; dorește înlocuirea pedepsei cu amenda penală.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 12 decembrie 2024, s-a respins ca neîntemeiată cererea avocatului Spoială Vladimir în interesele condamnatului Pîcălău Ion privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în temeiul art. 92 Cod penal.

Exercitarea căilor de atac:

Nefiind de acord cu încheierea din 12.12.2024, aceasta a fost contestată cu recurs de către avocatul Vladimir Spoială în interesele condamnatului Pîcălău Ion, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a încheierii, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admiterea cererii privind înlocuirea părții neexecutate a pedepsei stabilita condamantului prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 24.08.2020 sub formă de închisoare pe un termen de 9 ani, cu o pedeapsa mai blândă sub formă de amendă penală.

<u>În susținerea cerințelor recursului a invocat următoarele argumente</u>:

Primul motiv indicat de către recurent este faptul că, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și este expusă neclar (art. 444 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală).

În susținerea motivului invocat a menționat, că concluzia instanței cu privire la nerealizarea programului individual și caracterizarea negativă a condamnatului este una neîntemeiată și ilegală, bazată pe presupuneri, care nu pot servi la refuzul de aplicarea a prevederilor art. 92 Cod penal din motivul că legislația în vigoare la aplicarea prevederilor art. 92 Cod penal și înlocuirea părții neexecutate a pedepsei penale, nu prevede astfel de condiții, fapt inadmisibil.

Mai mult ca atât, din materialele cauzei se atestă, că conform certificatului de sancțiuni și stimulări, condamnatul Pîcălău Ion, în perioada detenției nu a fost niciodată sancționat disciplinar iar de către administrația penitenciarului nu au fost prezentat careva argumente care ar susține poziția că, înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu una mai blândă în prezent, este prematură sau contrară scopului

pedepsei penale, ne fiind stabilite careva impedimente legale, pentru înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă.

Menționează, că din termenul total al pedepsei de 9 ani, condamnatul Pîcălău Ion, a executat efectiv mai mult de 2/3 din termenul stabilit prevăzut la art. 92 Cod penal al RM.

Suplimentar a invocat faptul, că Pîcălău Ion, actualmente nu are încălcări și nu este supus la careva sancțiuni sau abateri disciplinare, având un comportament exemplar și atitudine onestă, fapt ce confirmă în mod incontestabil, că acesta a conștientizat faptele comise, și-a corectat conduita, pășind ferm pe calea corijării și reeducării, nu este periculos pentru societate, fiind posibilă corectarea și adaptarea socială în condiții de libertate.

Reclamantul a relevat, că corectarea și adaptarea socială, în condiții de liberate, va fi catalizată și de faptul că Pîcălău Ion, are domiciliu permanent, cât și îi este asigurată angajarea în câmpul muncii.

Argumentele părților în proces:

Potrivit prevederilor art.447 alin.(1) Cod procedură penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. **(2)** Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursurilor şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă până la data examinării recursului declarat de către avocatul Vladimir Spoială în interesele condamnatului Pîcălău Ion, părțile nu au depus referință asupra recursului declarat.

Aprecierea instanței de recurs:

Verificând argumentele recursului în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul declarat de avocatul Vladimir Spoială în interesele condamnatului Pîcălău Ion împotriva încheierii Judecătoriei Soroca sediul Central din 12.12.2024, urmează a fi respins ca nefondat, cu menținerea soluției primei instanțe fără modificări, din următoarele considerente:

În conformitate cu art.448 Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. (2) Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Conform art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: recursul este nefondat.

În conformitate cu prevederile art.469 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluţionează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, şi anume înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă (art.92 din Codul penal).

În conformitate cu prevederile art. 471 alin. (1) Cod de procedură penală, chestiunile specificate la art.469 alin.(1) pct.5), 11) şi 14) se soluționează de către judecătorii instanței de drept comun, iar chestiunile prevăzute la celelalte puncte din art.469 alin.(1) se soluționează de către judecătorul de instrucție la demersul instituției care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia ori, după caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituției care pune în executare pedeapsa. Soluționarea de către instanța de judecată a chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1) şi 2) se efectuează în condițiile prevăzute la art.266 şi 267 din Codul de executare şi numai după respectarea procedurii extrajudiciare stabilite. În cazul soluționării chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4), 7)–9), instituția care pune în executare pedeapsa este obligată să prezinte raportul de evaluare privind comportamentul condamnatului, iar în cazul soluționării chestiunii prevăzute la art.469 alin.(1) pct.3), şi raportul medical respectiv. În ședința de judecată se citează autorul demersului cu privire la soluționarea chestiunii solicitate.

Instanța de recurs consideră că judecând cererea avocatului Vladimir Spoială în interesele condamnatului Pîcălău Ion, privind examinarea posibilității înlocuirii părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în temeiul art. 92 Cod penal, instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, obiectiv, suficient și în ansamblu împrejurările pe caz, cât și argumentele formulate în cerere, corect ajungând la concluzia privind respingerea cererii ca neîntemeiată.

În argumentarea soluției adoptate, Colegiul penal menționează că prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 24.08.2020, Pîcălău Ion a fost condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. b), c), d), e), f) (2 episoade); art. 186 alin. (5); art. 217 alin. (3) lit. b); art. 217^1 alin. (3) lit. c), f); art. 217^1 alin. (5) lit. d); art. 217 alin. (3) lit. c) Cod penal, și prin prisma art. 84 alin. (1) CP i s-a stabilit pedeapsa definitivă cu închisoare pe un teren de 9 (nouă) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis. S-a încetat procesul penal intentat în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, din motivul împăcării părților. S-a încetat procesul penal intentat în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, din motivul împăcării părților. Termenul executării pedepsei s-a calculat din data pronunțării sentinței, cu includerea în termenul ispășirii pedepsei a termenului aflării în stare de arest preventiv din 03.09.2019 pînă la 27.02.2020, şi a

termenului aflării inculpatului în arest la domiciliu din 27.02.2020 până la data de 24.08.2020.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 23.09.2021 s-a constatat faptul deținerii condamnatului Pîcălău Ion în condiții inumane și degradante contrare prevederilor art. 3 CEDO în Penitenciarul nr. 17 Rezina până la data de 21.06.2021, și în penitenciarul nr. 6 Soroca în perioada pînă la 23.09.2021, fiind redus termenul pedepsei în condițiile art. 473^4 alin. (4) CPP, cu 108 zile.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 05.05.2022 s-a constatat pentru faptul deținerii condamnatului Pîcălău Ion în condiții inumane și degradante contrare prevederilor art. 3 CEDO în Penitenciarul nr. 17 Rezina până la data de 27.02.2020, fiind redus termenul pedepsei în condițiile art. 473^4 alin. (4) CPP cu 350 zile.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 06.04.2023, s-a constatat pentru faptul deținerii condamnatului Pîcălău Ion în condiții inumane și degradante contrare prevederilor art. 3 CEDO în Penitenciarul nr. 6 Soroca până la data de 03.04.2023, fiind redus termenul pedepsei în condițiile art. 473^4 alin. (4) CPP cu 96 zile.

Totodată, potrivit procesului-verbal de reținere din 20.12.2018, Pîcălău Ion a fost reținut de facto la 20.12.2018, ora 16:03.

La caz, Colegiul reține, că potrivit prevederilor art. 92 alin. (2) Cod penal, înlocuirea părţii neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă poate fi aplicată numai după ce condamnatul a executat efectiv cel puţin o treime din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune ușoară sau mai puţin gravă şi jumătate din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune gravă şi cel puţin două treimi din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune deosebit de gravă sau excepțional de gravă.

La acest capitol, Colegiul penal statuează că sub noțiunea de executare efectivă se înțelege perioada de aflare în închisoare, inclusiv termenul de menținere în arest preventiv a condamnatului. În cazul în care, pe parcursul executării pedepsei, printr-un act de amnistie ori graţiere, condamnatului i s-a redus o parte din pedeapsă, termenul redus se consideră ca termen de pedeapsă executată efectiv şi se include în termenul care oferă dreptul la înlocuirea părţii neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă.

În temeiul prevederilor art. 265 din Codul de executare, instanța de judecată poate decide liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen sau înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, aplicând, după caz, compensarea privilegiată a zilelor de muncă, în temeiul şi în condiţiile art. 91 şi 92 din Codul penal.

Conform art. 266 alin. (1), (3) Cod de executare, în cazul în care condamnatul întrunește condițiile prevăzute în art. 91 şi 92 din Codul penal, administrația locului de deţinere sau comandamentul militar, după caz, adoptă, în termen de o lună, o hotărâre privind propunerea pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă sau privind refuzul în acest sens. **(3)** În cazul în care administrația locului de deținere sau comandamentul militar, după caz, refuză să propună liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, condamnatul poate înainta un demers pentru liberare sau înlocuire nemijlocit în instanţa de judecată.

Concomitent, art. 267 alin. (1) Cod de executare stabilește că la demersul pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă se anexează dosarul personal al condamnatului, dovezile motivelor de fapt invocate şi, după caz, calculul zilelor conform compensării privilegiate a zilelor de muncă. Demersul se judecă în condițiile Cod de procedură penală.

Ca urmare, din materialele cauzei urmează că, condamnatul Pîcălău Ion execută pedeapsa închisorii în Penitenciarul nr. 6 Soroca stabilite prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 24.08.2020, fiind condamnat pentru comiterea infracțiunilor care conform art. 16 Cod penal se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave, grave și deosebit de grave.

Ispășind pedeapsa cu închisoare în Penitenciarul nr. 6 Soroca, avocatul Vladimir Spoială în interesele condamnatului Pîcălău Ion s-a adresat cu cererea la Comisia penitenciarului privind aplicarea art. 92 Cod penal, care a fost examinată la ședința din 05.11.2024. Ca rezultat, conform extrasului din procesul-verbal al Comisiei penitenciarului din 05.11.2024 s-a hotărât de a refuza în expedierea materialelor în instanța de judecată pentru examinarea posibilității aplicării prevederilor art. 92 Cod penal, temei fiind indicat: nerealizarea programului individual și comportamentul negativ.

Conform Raportului de evaluare despre realizarea programului individual de executare a pedepsei și despre comportamentul condamnatului, întocmit de către administrația Penitenciarului nr. 6 Soroca, condamnatul Pîcălău Ion pe parcursul ispășirii pedepsei comportamentul față de administrația penitenciarului este negativă, propagă și susține subcultura criminală, fiind predispus la consumul de substanțe narcotice; a realizat parțial activitățile panificate, și anume, din 7 activități a realizat numai 2 programe.

Conform certificatului cu privire la sancțiuni și stimulări condamnatul Pîcălău Ion pe parcursul anilor 2020 – 2023 a fost sancționat disciplinar de 5 ori, nu dispune de stimulări.

Totodată, din materialele cauzei, Colegiul, constată neachitarea prejudiciului cauzat prin infracțiune, astfel că, potrivit certificatului eliberat la data de 18.09.2024 de subdiviziunea financiară a Penitenciarul nr. 6 Soroca, condamnatul se află la evidentă contabilă cu sumele 10 080 lei, 7 500 lei, 25 000 lei, 500 lei și 100 lei. La situația din 12.12.2024, din aceste sume fiind achitată abia la 11.12.2024, suma de 15000,00 lei.

În argumentarea soluției adoptate, Colegiul penal menționează că actualitatea motivelor invocate de avocatul Vladimir Spoială, nu sunt relevante și convingătoare, iar condamnatul nu poate beneficia de înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă, în temeiul art. 92 Cod penal.

Totodată în susținerea respingerii cererii, Colegiul penal reține că, Pîcălău Ion anterior a fost condamnat de mai multe ori pentru diverse categorii de infracțiunii, nu a tras concluziile necesare, ci și-a continuat activitatea infracțională, împrejurării ce atestă că Pîcălău Ion nu merge pe calea corijării, însă își continuă activitatea infracțională indiferent de pedeapsa primită.

La caz, necesită de elucidat că, aplicarea înlocuirii părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă este un drept şi o rezervă în atitudine a instanței şi nu ca o obligație, or, înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă se aplică doar cu condiția că instanţa va considera posibilă corectarea condamnatului fără executarea deplină a pedepsei aplicate persoanei prin sentinţa de condamnare, concluzii care urmează a fi trase în baza studierii depline şi obiective a datelor referitoare la persoana condamnatului, la comportamentul lui pe tot parcursul perioadei de executare a pedepsei cu închisoare, la respectarea regimului de executare, participarea la muncile remunerate sau neremunerate de îngrijire sau amenajare a penitenciarului şi a teritoriului, de îmbunătăţire a condiţiilor de trai şi medico-sanitare de detenţie, la relaţiile cu alţi condamnaţi, cu familia, la participarea la măsurile cultural educative, la prezenţa sancţiunilor disciplinare valabile la momentul soluţionării demersului.

Prin urmare, Colegiul penal apreciind circumstanțele şi împrejurările comiterii faptei, motivele şi scopul urmărit de către condamnat, în corelație cu comportamentul acestuia pe parcursul executării pedepsei, care de nenumărate ori a încălcat regimul de detenție, fiind sancționat disciplinar, perioada real și efectiv executată, precum și termenul rămas neexecutat, ajunge la concluzia că, liberarea condamnatului de la executarea pedepsei penale cu închisoarea, stabilite de instanţa de judecată, prin înlocuirea cu altă pedeapsă mai blândă, în prezent nu este posibilă.

Or, în cazul dat reintegrarea condamnatului în societate nu este posibilă la moment, luînd în considerație comportamentul acestuia pe parcursul executării

pedepsei, iar înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă nu va fi o măsură echitabilă, deoarece acest lucru nu va contribui la restabilirea echităţii sociale, corectarea condamnatului şi prevenirea comiterii de către acesta a unor noi infracțiuni.

Astfel, analizând situația de fapt stabilită la soluționarea cererii avocatului Vladimir Spoială în interesele condamnatului Pîcălău Ion privind aplicarea în privința sa a prevederilor art. 92 Cod penal şi raportând-o la temeiurile de drept aplicabile cazului examinat, totalitatea circumstanțelor şi condițiilor în favoarea şi în defavoarea admiterii acestora, în cumul cu celelalte împrejurări ale cazului, Colegiul penal consideră că corijarea condamnatului şi atingerea scopului pedepsei penale prevăzute la art. 61 Cod penal pot fi obținute numai în condițiile executării în continuare de către ultimul a pedepsei închisorii stabilite prin sentință, motiv pentru care cererea corect a fost respinsă de către instanța de fond ca fiind neîntemeiată.

În atare circumstanțe, instanța de recurs reține că instanța de fond şi-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzația, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, din care motiv o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*Hotărârea CtEDO Garcia Ruis versus Spania*).

Sistematizând cele reliefate supra, instanța de recurs concluzionează că cerințele invocate de recurent sunt neîntemeiate, careva temei de casare a încheierii nu s-au stabilit, fiind condiționată respingerea recursului și menținerea în vigoare a actului judecătoresc contestat.

În baza celor expuse și conducându-se de prevederile art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul avocatului Vladimir Spoială în interesele condamnatului Pîcălău Ion declarat împotriva încheierii Judecătoriei Soroca sediul Central din 12 decembrie 2024, prin care s-a respins cererea avocatului Vladimir Spoială în interesele condamnatului Pîcălău Ion privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în temeiul art. 92 Cod penal, se respinge ca nefondat, încheiere care se menține fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător Ghenadie Liulca

Judecătorul **Aurelia Andronache**

Judecătorul **Ludmila Iarmaliuc**